

Вести

День на книгата

Празнуването „День на книгата“ мина тази година много тържествено. Писаха се по всички вестници и списания много статии за значението на книгата, издаде се дори особено вестниче „Детска книга“, отъ дружеството на детските писатели.

Официално книгата се чества във Народната библиотека, где министърът на просвещението изтъкна значението на празника. Тамъ се откри изложба на ценни стари книги.

Във Народния театър се даде представление за деца съз пролог и епилог „Апоеозъ на българската книга.“ Въ Свободния университет и Славянска беседа група писатели уредиха литературни четения.

Детските писатели четоха по радио въ София свои произведения — стихове и приказки, няколко деца също декламираха предъ микрофона.

Изложбата на Книгата въ Държавната печатница привлече небивало много публика. Външните украси и осветления, вътрешните отдели за разни книги и детските книжове отдълъ — всичко това интересуваше зрителите. Видно място въ отдала на периодическия печат заемаше и „Пътека“.

Учители, по села и градове, държаха отлични сказки за значение на книгата. Книжарниците въ София и провинцията бъха уредили също истински изложби на книгата. Витрините на софийските книжарници разкриха разни книги, хубаво напечатани, изящно подвързани.

Съедна дума, почитъта къмъ книгата всяка година расте, а това показва просветната напредъкъ на нашия народъ.

Детска читалня

Хубаво впечатление прави отварянето при основните училища и прогимназии на детски читални. Така децата и отъ най-бедните селца ще имат възможност да научат какво се пише, печати и издава за тъхъ.

Напоследъкъ ни съобщаватъ за открита детска читалня въ с. Брусен, Тетевенско. Учителскиятъ съветъ е наел специално помещение за нея. Идеята на главния учитель Тодоръ Ив. Бояджиевъ е похвална и тръбва да се последва отъ другите села.

Интересна подкана

Вестникъ „Искърски фаръ“, който излиза въ Мездра, е писалъ съобщение — апель къмъ своите граждани: „Възете въ Читалището! То е душата на всички населени пункти. Всичко живо се стреми къмъ свѣтлината!“

„Дветъ сирачета“

Това е високо художественъ френски филмъ, съ френски говоръ, произведенъ въ Парижъ. Разрешенъ за посещение и отъ деца, той оставя въ тъхните души покъртително впечатление. Тукъ малките зрители се радвамъ на доброто, което се бори срещу злото. Играе се въ театър „Рояль“.

Старинни находки

Тази година край Мадара съ намърени въ няколко могили много гробове на жени и деца, кости отъ които съ боядисани червено. Следъ това въ откритата вече гробница около Мезекъ продължаватъ да се правятъ изследвания, които хвърлятъ ярка свѣтлина върху културата на траките. Освенъ намърени кости на погребани хора, намърени съ глинени съдове, монети, златни обици и гривни, стъклени парфюмерни шишенца и едно бронзово огледало.

При Мезекъ е открита още част отъ римска баня, една църква отъ XII вѣкъ и едно светилище на ориенталски богъ Митра.

Детенце паднало въ кладенецъ

Преди седмица петодишното момченце Илия Игнатовъ, отъ с. Каменецъ, Плевенско, играейки си около кладенца въ двора на Кръстю Велчевъ, отъ с. село, паднало вътре.

Момченцето било веднага извадено, но починало отъ ранитъ, причинен при падането му въ кладенца.

Четвърто приключение на Търкаланъ Грухталанъ и Патаранъ

Историята е безъ думи

ЗАДАЧА отъ бай Станю Познавача

Като възехме съ Пътеко въ пруста, този пътъ бай Станю не излъзе да ни посрещне, както правъше обикновено.

Това ни очуди. Спръхне се единъ мигъ въ колебание и потракахме на вратата.

— Възете, възете! — обади се отвътре бай Станю, но личеше, че устата му съ пълни. Излъзе нъщо като: лежте, лежте!

И наистина, като възехме, намърихме бай Станя, че се храни.

— Прощавай бай Станю, че сме дошли тъкмо сега — не знаехме че...

— Но вината е моя — каза той. Азъ днесъ закъсняхъ много съ този часовникъ.

И той ни показа единъ стененъ часовникъ, окакненъ задъ него.

— Затуй едвамъ сега се храни. Бъхъ го далъ на поправка. Отидохъ да го взимамъ. Нъма го часовника, па го чакахъ дълго. Най-сетне си го взехъ. Ама много хубавъ часовникъ. И знаете ли отъ кога го имамъ? Миниалата седмица се навършила точно десетъ години! И докато седъхъ да чакамъ часовника, направихъ една любопитна смѣтка. Излъзе, че презъ тъзи десетъ години моятъ часовникъ е свършилъ много работа. Просто да се чудишъ! Много по-работливъ отъ мене и отъ васъ...

— Е, какво е свършилъ, бай Станю?

— Представете си, презъ това време минутната стрелка се е завъртъла точно 87,656 пъти, а секундната — 5,259,480 пъти. Но всичко туй е нищо въ сравнение съ работата, която е свършило махалото. То е направило 1,577,846,000 люлени!

— Много, брей! — извика Татунчо.

— Много зеръ. Та затуй се забавихъ толкова днесъ при часовника и обѣдвахъ едва сега. Но ето, азъ свършихъ и нъма да говоря повече съ пълни уста... Излиза доста смѣшно, нали?

— Малко нъщо...

— Рекохъ пълни уста — та ми дохожда на ума да ви разправя едно доста интересно нъщо... Веднажъ, като бъхъ къмъ Норвегия, преди много години, запознахъ се съ единъ норвежецъ — щѣхме да правимъ съ него търговия съ скъпи кожи отъ северни животни. Дойде той при мене въ хотела и докато приказваше, азъ извадихъ една бутилка конякъ да го почерпя. Азъ не пия, но обичамъ да черпя гости. Норвежецът метна чашката, обърса си устата и рече:

— Куйанака.

— Какво рекохте? — попитахъ азъ.

— Не, нищо. Азъ само тъй, — отговори той.

Подиръ малко му налъхъ втора чашка. Като изпи и нея, той пакъ рече същото:

— Куйанака.

Ай дяволъ да го вземе! Трета, четвърта чашка, той все повторя следъ като я метне.

— Куйанака.

Най-сетне не се стърпяхъ и го запитахъ:

— Какво искате да кажете съ то-

въ „куйанака“? Я ми обяснете, моля!! Той се засмѣ и ми разправи следното.

Той живѣлъ въ Гренландия петнайсетъ години все по тая търговия съ скъпи кожи. Ескимосите много обичали да пиятъ ракия, но официално продажбата на спиртни питиета била забранена. Но имало тамъ много търговски кантари, които закупуватъ отъ ескимосите кожички. За да спечелятъ разположението на продавачътъ ескимоси, въ търговските кантари имъ давали по една чаша ракия при всяка продажба. Ескимосътъ предава стоката и срещу нея, освенъ парите, даватъ му и една ракия. Нещо ли, ескимосите се изхитрили. Започнали да носятъ кожичките една по една. Не стига това, ами като метнатъ чашката, задържали ракията въ устата си, излизали навънъ, изплували я въ една бутилка и също продавали я ракията на други. Вижъ ти, какви хитреци!

— Какъ се стърпявали да не я гълтнатъ? — разсмѣ се Татунчо.

— Да, стърпявали се. По цѣлъ денъ така събрали чашка по чашка, зада вършатъ търговия. Тогава излъзе разпореждане: да имъ се дава по чашка ракия, но съ условие, че ще я поглъщатъ. А за контрола, ескимосътъ, като гълтне ракията, тръбвало да каже: „куйанака“, — което на техния езикъ значи „благодаря“. Разбиратъ ли какъ ги надхитрили? За да каже „куйанака“, тръбва да бѫде устата му празна! Ха-ха-ха! И азъ одеве, докато бъхъ съ пълна уста, не можехъ да кажа „куйанака“...

— Върно, бай Станю, но ние все пакъ те разбирахме какво говоришъ,

— казахъ азъ...

— Впрочемъ, днесъ азъ нъмахъ и особна нужда да приказвамъ много, защото задачата, за която сте дошли, момчета, азъ съмъ я предварително написалъ... Ето я, заповѣдайте!

Бай Станю разтвори познатата ни папка на масата, извади листъ и ни го подаде.

Двамата съ Татунчо я прочетохме и следъ нъколко още приказки съ бай Станя, взехме си сбогомъ и си отдохме въ редакцията.

На листа бай Станю бѣше написалъ следното:

Имате следните 63 слога:

рж—че—ва—пе—по—не
са—чу—кар—да—о—
ра—шо—ра—па—ми—
за—ли—въл—ма—раз—
ко—ход—та—вам—ла—ши—
зна—че—не—ко—и—ра—то—
ка—ла—ли—ку—на—во—
по—ва—че—нен—е—да—
мир—до—вам—ка—ди—
лад—ша—ра—въ—чен—
е—па—та—е—не—ко—
не.

Отъ тъхъ тръбва да направите 21 трисложни думи, които като се наредятъ една подъ друга, срѣдните имъ слогове да образуватъ една много позната наша пословица.

Трисложните думи означаватъ:

1. поздравление, 2. сладко за ядене, 3. свещенъ предметъ, 4. човѣкъ съ форма, 5. малка рѣчичка, 6. приправка за ядене, 7. разбирашъ отъ нъщо, 8. една отъ работите на жена въ къщи, 9. нежелано слизане надолу, 10. ядене за охота, 11. една отъ сутринните ни работи, 12. мъжко име, 13. отвеждамъ животно, 14. видъ полска обработена земя, 15. човѣкъ, взелъ характера на едно диво животно, 16. конци за въ къщи, 17. отгледахъ животни, 18.

Жирафа и палма

За създаването на отдельните животни и растения има много предания. Също така съществуватъ много легенди, какъ жирафата е придобила толкова дълга шия. Една отъ тѣхъ е тази.

Това е било преди много, много години, когато Господъ създавалъ свѣта. Той създалъ като обитатели на земята много животни, между които и жирафата. Тя изглеждала и тогава като днесъ, но нъмала толкова дълга шия.

Единъ денъ всички животни се събрали въ гората, за да решатъ, коя съ какво ще се храни. Лъвътъ, който е билъ най-силенъ между животните, казалъ че ще разкаже и яде всички малки и непослушни животни.

Вълкътъ заяви, че ще се храни съ крехките агънца. Всъко животно казало свое желание. Жирафата, която стояла на страна и слушала изявленията имъ, казала тихо:

— Азъ пъкъ ще се храни съ листата на палмата, защото съ много сладки.

Тъй станало. Никой не търсилъ палмата. Само жирафата отивала до палмата и сладко хрупала нейните листа. Палмата тогава не била тъй висока, както днесъ. Тя била обикновено малко дълбо.

Единъ денъ, обаче, омръзнало на палмата всичко това и казала:

— Боже, до кога ще живѣя съ голи клони безъ листа? Помогни ми да порасна.

Богъ дочулъ молбата на палмата и тя наченала бързо да расте.

Жирафата пъкъ останала отъ това много недоволна. Тя искала и по нагатъкъ да се храни съ сладките палмови листа. Дълго разминавала какво да прави и най-после се досетила.

— Ще се мъжа да изгоня шията си, докато стане толкова дълга, че да достигне върха на палмата.

И наистина, колкото по-високо палмата растла, толкова по-вече жирафата изтегляла врата. И тъй тя сполучила да стане животното съ най-дългата шия въ свѣта. Тя и днесъ може да съгъва върха на палмовите дръвета. Но все пакъ не на най-високите.

сладко ядене, 19. място за овце, 20. морски съд